

DELJENOLISTNA RUDBEKIJA

Rudbeckia laciniata

Tinka Bačič, Robert Brus, Petra Sladek, Simona Strgulc Krajšek
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

DOMOVINA Severna Amerika.

OPIS Deljenolistna rudbekija je do 2,5 m visoka zelnata trajnica, ki ima v tleh trpežne korenike. Stebla so gola, vsaj spodnji listi so pernato deljeni, srednji trojnat do peternati, vsaj spodaj in po robu kratkodlakavi. Segmenti listov so suličasti. Koški (socvetja) v premeru merijo 7–12 cm, jezičasti cvetovi so zlatorumeni, cevasti cvetovi pa zelenkasti do rjavkasti. Ovojkovi listi se strehasto prekrivajo, konice so rahlo zavihane navzven. Plodovi so rožke, ki so dolge okoli 5 mm in imajo na eni strani 4 kratke zobce.

ČAS CVETENJA Julij–oktober.

ZRELOST SEMEN Od avgusta naprej.

RASTIŠČA Rudbekije so pogosto sajene kot okrasne rastline. V naravi se naselijo na poplavnih območjih rek, na gozdnih robovih, logih.

RAZMNOŽEVANJE IN RAZŠIRJANJE Deljenolistna rudbekija se uspešno razmnožuje z razkosanjem korenik. Nova rastlina lahko zraste že iz nekaj več kot 1 cm dolgega koščka korenike. Sestoj deljenolistne rudbekije se širi tudi z razraščanjem podzemnih delov (živice), ki se razraščajo pospešeno, če rastline pokosimo. Razmnožuje se tudi spolno, s semeni, ki ostanejo kaljiva vsaj tri leta.

ODSTRANJEVANJE Mlade rastline lahko pred cvetenjem ročno izruvamo. Večji sestoj je bistveno težje izkoreniniti. Z rednim odstranjevanjem nadzemnih delov bomo sestoj oslabili, šele po več letih odstranjevanja nadzemnih poganjkov pa lahko pričakujemo, da bomo rastline iztrebili.

KAM Z ODSTRANJENIMI RASTLINAMI

Rastline lahko oddamo v zbirni center na Povšetovi 2 v Ljubljani.

V zabojnik ZELENI ODREZ odložimo:

- necvetoče nadzemne dele rastlin.

V zabojnik INVAZIVNE RASTLINE – OSTALO odložimo:

- cvetoče in plodeče nadzemne dele rastlin,
- podzemne dele,
- ločeno zbrana socvetja in plodove.

Necvetoče nadzemne dele lahko kompostiramo v domačem kompostniku.

**PREPOZNAJ,
PREDELAJ
ALI PREDAJ.**

Poganjek deljenolistne rudbekije zgodaj spomladi. Foto: S. Strgulc Krajšek

Koški deljenolistne rudbekije. Foto: P. Sladek

Cvetoči sestoj deljenolistne rudbekije. Foto: S. Strgulc Krajšek

MOŽNOSTI UPORABE ODSTRANJENIH RASTLIN

Cvetovi deljenolistne rudbekije so primerni za izdelavo barvil, stebela tudi za pridobivanje vlaken. Iz deljenolistne rudbekije lahko izdelamo pripravke proti talnim škodljivcem. V njeni domovini jo uporabljajo tudi v ljudski medicini.

Deljenolistna rudbekija kot surovina za izdelavo papirja: v sredini so delignificirana vlakna, okoli pa stebela. Foto Tea Kapun

APPLAUSE – OD ŠKODLJIVIH DO UPORABNIH TUJERODNIH RASTLIN Z AKTIVNIM VKLJUČEVANJEM PREBIVALCEV

Način citiranja: Bačič T., Brus R., Sladek P., Strgulc Krajšek S. (2018): Informativni listi za invazivne tujerodne vrste rastlin v projektu Applause. Deljenolistna rudbekija (*Rudbeckia laciniata*). Spletna stran: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/applause/>

Mestna občina
Ljubljana

Univerza v Ljubljani

